

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2014/36/ES

(2014. gada 26. februāris)

par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 79. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Lai pakāpeniski izveidotu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) ir paredzēti pasākumi, kas jāpieņem patvēruma, imigrācijas un trešo valstu valstspiederīgo tiesību aizsardzības jomā.
- (2) LESD ir noteikts, ka Savienībai jāizstrādā kopēja imigrācijas politika, kuras mērķis ir visos posmos nodrošināt migrācijas plūsmu efektīvu pārvaldību un taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas dalībvalstīs. Šajā sakarā Eiropas Parlamentam un Padomei ir jāpieņem pasākumi attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem un viņu tiesību noteikšanu.
- (3) Hāgas programmā, ko Eiropadome pieņēma 2004. gada 4. novembrī, ir atzīts, ka legālai migrācijai būs svarīga loma ekonomikas attīstības uzlabošanā, un Komisija tika aicināta iesniegt legālās migrācijas politikas plānu, tostarp attiecībā uz uzņemšanas procedūram, ar kurām nekavējoties var apmierināt svārstīgo migrējošā darbaspēka pieprasījumu darba tirgū.

(4) Eiropadomes 2006. gada 14. un 15. decembra sanāksmē tika panākta vienošanās par pasākumu kopumu 2007. gadam. Minētie pasākumi ietver tādas labi pārvaldītas legālās imigrācijas politikas izstrādi, kurā pilnībā ievērota valstu kompetence, lai palīdzētu dalībvalstīm apmierināt pašreizējās un turpmākās darbaspēka vajadzības. Tajā arī tika izteikts aicinājums meklēt līdzekļus, lai atvieglotu pagaidu migrāciju.

(5) Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakts, kas tika pieņemts Eiropadomes 2008. gada 16. oktobra sanāksmē, pauž Savienības un tās dalībvalstu apņemšanos īstenot godīgu, efektīvu un konsekventu politiku, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar migrācijas problēmām un iespējām. Pakts ir pamats kopējai imigrācijas politikai, kurā ievērota solidaritāte starp dalībvalstīm un sadarbība ar trešām valstīm un kura balstīta uz migrācijas plūsmu pienācīgu pārvaldību ne vien uzņemošo, bet arī izcelsmes valstu un pašu migrantu interesēs.

(6) Stokholmas programmā, ko Eiropadome pieņēma 2009. gada 11. decembrī, ir atzīts, ka darbaspēka imigrācija var palīdzēt uzlabot konkurētspēju un ekonomisko dzīvotspēju un ka, ņemot vērā ievērojamās demogrāfiskās problēmas, ar kurām, pieaugot pieprasījumam pēc darbaspēka, Savienībai nāksies saskarties nākotnē, elastīga imigrācijas politika būs svarīgs ieguldījums Savienības ilgtermiņa ekonomiskajā attīstībā un darbībā. Tajā uzsvērts arī, cik svarīgi ir nodrošināt taisnīgu attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri legāli uzturas dalībvalstu teritorijā, kā arī uzsvērts, cik svarīgi ir optimizēt saikni starp migrāciju un attīstību. Programmā izteikts aicinājums Komisijai un Padomei turpināt īstenot legālās migrācijas politikas plānu, kas izklāstīts Komisijas 2005. gada 21. decembra paziņojumā.

(7) Šai direktīvai būtu jāveicina efektīva migrācijas plūsmu pārvaldība konkrētajā sezonas pagaidu migrācijas kategorijā un jāpalīdz garantēt pienācīgus darba un dzīves apstākļus sezonas darbiniekiem, nosakot taisnīgus un pārredzamus uzņemšanas un uzturēšanās noteikumus un nosakot sezonas darbinieku tiesības, vienlaikus paredzot stimulus un aizsargpasākumus, lai uzturēšanās, pārsniedzot atļauto ilgumu, vai pagaidu uzturēšanās nekļūtu par pastāvīgu. Turklāt noteikumi, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/52/EK ⁽⁴⁾, palīdzēs novērst gadījumus, kad šāda pagaidu uzturēšanās kļūst par neatļautu uzturēšanos.

⁽¹⁾ OV C 218, 23.7.2011., 97. lpp.

⁽²⁾ OV C 166, 7.6.2011., 59. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2014. gada 5. februāra nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2014. gada 17. februāra lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/52/EK (2009. gada 18. jūnijs), ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (OV L 168, 30.6.2009., 24. lpp.).

- (8) Dalībvalstīm šī direktīva būtu jāīsteno, nepieļaujot diskrimināciju dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisku īpašību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai citu uzskatu, piederības pie mazākumtautības, mantiskā stāvokļa, izcelšanās, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, jo īpaši saskaņā ar Padomes Direktīvu 2000/43/EK ⁽¹⁾ un Padomes Direktīvu 2000/78/EK ⁽²⁾.
- (9) Šai direktīvai nevajadzētu skart attiecīgo pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos izklāstīto priekšrocības principu Savienības pilsoņiem attiecībā uz piekļuvi dalībvalstu darba tirgum.
- (10) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu tiesības noteikt, cik daudz uzņemt trešo valstu valstspiederīgos, kas no trešām valstīm ieceļo dalībvalstu teritorijā sezonas darba nolūkā, kā noteikts LESD.
- (11) Šai direktīvai nebūtu jāietekmē saskaņā ar LESD 56. pantu paredzētie pakalpojumu sniegšanas nosacījumi. Jo īpaši – šai direktīvai nebūtu jāietekmē nodarbinātības noteikumi un nosacījumi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 96/71/EK ⁽³⁾ attiecas uz darbiniekiem, kurus uzņēmumi, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, norīko darbā pakalpojumu sniegšanas jomā citas dalībvalsts teritorijā.
- (12) Šai direktīvai būtu jāattiecas uz sezonas darbinieku un darba devēju tiešajām darba attiecībām. Tomēr, ja kādas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēts, ka trešo valstu valstspiederīgos sezonas darbinieku statusā ir atļauts uzņemt ar tādu nodarbinātības vai pagaidu darba aģentūru starpniecību, kuras veic uzņēmējdarbību attiecīgās dalībvalsts teritorijā un kuras ar attiecīgo sezonas darbinieku ir tieši noslēgušas līgumu, tad šīs direktīvas darbības jomai būtu jāattiecas arī uz šādām aģentūrām.
- (13) Transponējot šo direktīvu, dalībvalstīm, vajadzības gadījumā apspriežoties ar sociālajiem partneriem, būtu jāuzskaita tās nodarbinātības jomas, kurās ietilpst no gada laiku maiņas atkarīgas darbības. Darbības, kas atkarīgas no gadalaiku maiņas, ir raksturīgas, piemēram, lauksaimniecības un dārzkopības nozarei, jo īpaši sēšanas vai ražas novākšanas periodā, vai tūrisma nozarei, jo īpaši atvaļinājumu laikposmā.
- (14) Ja tā paredzēts valsts tiesību aktos un saskaņā ar LESD 10. pantā noteikto diskriminācijas novēršanas principu, dalībvalstis, kad tās īsteno šīs direktīvas fakultatīvos noteikumus, var pret konkrētu trešo valstu valstspiederīgajiem attiekties labvēlīgāk nekā pret valstspiederīgajiem no citām trešām valstīm.
- (15) Būtu jāparedz, ka iesniegt pieteikumu uzņemšanai sezonas darbinieka statusā var vienīgi tad, kad trešās valsts valstspiederīgais dzīvo ārpus dalībvalstu teritorijas.
- (16) Vajadzētu būt iespējai atteikt uzņemšanu šīs direktīvas nolūkos, ja ir pietiekami pamatoti iemesli. Jo īpaši vajadzētu būt iespējai atteikt uzņemšanu, ja dalībvalsts uzskata, ka saskaņā ar faktu izvērtējumu attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais varētu apdraudēt sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai veselību.
- (17) Šai direktīvai nebūtu jāskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK ⁽⁴⁾ piemērošana.
- (18) Šai direktīvai nebūtu nelabvēlīgi jāietekmē tiem trešo valstu valstspiederīgajiem piešķirtās tiesības, kuri jau likumīgi uzturas dalībvalstīs darba nolūkā.
- (19) Uz dalībvalstīm, kuras pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, pilnā mērā attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 ⁽⁵⁾ (Vīzu kodekss), Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 562/2006 ⁽⁶⁾ (Šengenas Robežu kodekss) un Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 ⁽⁷⁾. Attiecīgi saistībā ar uzturēšanos, kuras ilgums nepārsniedz 90 dienas, ar minētajiem instrumentiem reglamentē nosacījumus sezonas darbinieku uzņemšanai to dalībvalstu teritorijā, kas pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, savukārt ar šo direktīvu būtu jāreglamentē tikai kritēriji un prasības attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai. Uz dalībvalstīm, kuras Šengenas *acquis* nepiemēro pilnībā, izņemot Apvienoto Karalisti un Īriju, attiecas tikai Šengenas Robežu kodekss. Šengenas *acquis* noteikumi, uz kuriem norādīts šajā direktīvā, ietilpst tajā Šengenas *acquis* daļā, kurā Īrija un Apvienotā Karaliste nepiedalās, un tādēļ minētie noteikumi uz tām neattiecas.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 2000/43/EK (2000. gada 29. jūnijs), ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasi vai etniskās piederības (OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (OV L 243, 15.9.2009., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 562/2006 (2006. gada 15. marts), ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 105, 13.4.2006., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.).

- (20) Ciktāl tas attiecas uz nodarbinātību sezonas darbinieka statusā, šajā direktīvā būtu jānosaka uzņemšanas kritēriji un prasības, kā arī iemesli atteikt un atsaukt vai nepagarināt/neatjaunot atļauju attiecībā uz uzturēšanos, kuras ilgums nepārsniedz 90 dienas. Ja sezonas darba nolūkā tiek izdotas īstermiņa vīzas, atbilstīgi piemēro attiecīgos Šengenas *acquis* noteikumus par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem dalībvalstu teritorijā, kā arī par šādu vīzu atteikšanas, pagarināšanas, anulēšanas vai atcelšanas iemesliem. Jo īpaši – pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar Vīzu kodeksa 32. panta 2. punktu un 34. panta 6. punktu būtu jāpaziņo jebkurš lēmums par vīzas atteikšanu, anulēšanu vai atcelšanu un iemesli, kas ir šāda lēmuma pamatā, un to dara, izmantojot Vīzu kodeksa VI pielikumā iekļauto standarta veidlapu.
- (21) Attiecībā uz tiem sezonas darbiniekiem, kuri ir uzņemti ar atļauju uzturēties ilgāk par 90 dienām, ar šo direktīvu vajadzētu noteikt gan nosacījumus par uzņemšanu un uzturēšanos attiecīgajā teritorijā, gan kritērijus un prasības attiecībā uz piekļuvi nodarbinātībai attiecīgajās dalībvalstīs.
- (22) Šajā direktīvā būtu jāparedz elastīga ieceļošanas sistēma, kuras pamatā ir pieprasījums un objektīvi kritēriji, piemēram, derīgs darba līgums vai saistošs darba piedāvājums, kurā norādīti līguma vai darba attiecību būtiskie aspekti.
- (23) Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai veikt pārbaudi, kas apliecina, ka amata vietu nav iespējams aizpildīt iekšējā darba tirgū.
- (24) Dalībvalstīm būtu jāspēj noraidīt uzņemšanas pieteikumu jo īpaši tad, ja trešās valsts valstspiederīgais, būdams sezonas darbinieks, nav pildījis iepriekšējā lēmumā par uzņemšanu paredzēto pienākumu atstāt attiecīgās dalībvalsts teritoriju pēc tam, kad beidzies sezonas darba veikšanai izdotās atļaujas derīguma laiks.
- (25) Dalībvalstīm būtu jāspēj pieprasīt darba devējam sadarbīties ar kompetentajām iestādēm un sniegt visu atbilstīgo informāciju, kas nepieciešama, lai novērstu iespējas ļaunprātīgi un nepareizi izmantot šajā direktīvā noteikto procedūru.
- (26) Noteikumiem par vienotu procedūru, saskaņā ar kuru izsniedz vienotu atļauju, kas attiecas gan uz uzturēšanos, gan darbu, būtu jāpalīdz vienkāršot dalībvalstīs pašlaik piemērojamos noteikumus. Tam nebūtu jāietekmē dalībvalstu tiesības atbilstīgi valsts administratīvās organizācijas un prakses īpatnībām izraudzīties kompetentās iestādes un veidu, kā tās būtu jāiesaista vienotajā procedūrā.
- (27) Kompetento iestāžu iecelšanai saskaņā ar šo direktīvu nevajadzētu skart citu iestāžu un attiecīgā gadījumā sociālo partneru lomu un pienākumus, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi noteikti attiecībā uz pieteikuma izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu par to.
- (28) Šajā direktīvā dalībvalstīm būtu jāparedz zināma rīcības brīvība attiecībā uz atļaujām, ko izdod sezonas darbinieku uzņemšanas (ieceļošanas, uzturēšanās un nodarbinātības) gadījumā. Ilgtermiņa vīzas izdošanai saskaņā ar 12. panta 2. punkta a) apakšpunktu nebūtu jāskar tas, ka dalībvalstis var izdot iepriekšēju atļauju strādāt attiecīgajā dalībvalstī. Tomēr, lai nodrošinātu, ka ir pārbaudīti un ievēroti šajā direktīvā paredzētie nodarbinātības nosacījumi, minētajās atļaujās būtu skaidri jānorāda, ka tās izdotas sezonas darba nolūkā. Ja tiek izdotas tikai īstermiņa vīzas, dalībvalstīm minētā norāde būtu jāizdara vīzas uzlīmes iedaļā "Piezīmes".
- (29) Visos gadījumos, kad uzturēšanās ilgums nepārsniedz 90 dienas, dalībvalstīm būtu jāizvēlas izdot vai nu īstermiņa vīzu, vai īstermiņa vīzu, kurai pievienota darba atļauja, ja trešās valsts valstspiederīgais vīzu lūdz izdot saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 539/2001. Ja uz trešās valsts valstspiederīgo neattiecas vīzu prasība un ja dalībvalsts nepiemēroja minētās regulas 4. panta 3. punktu, dalībvalstīm būtu šai personai jāizdod darba atļauja kā atļauja sezonas darba veikšanai. Visos gadījumos, kad uzturēšanās ilgums pārsniedz 90 dienas, dalībvalstīm būtu jāizvēlas izdot vienu no šādiem atļaujas dokumentiem – ilgtermiņa vīzu, sezonas darbinieka atļauju vai sezonas darbinieka atļauju, kurai pievienota ilgtermiņa vīza, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ilgtermiņa vīza ir vajadzīga, lai ieceļotu attiecīgajā teritorijā. Nekam šajā direktīvā nebūtu jāliedz dalībvalstīm darba atļauju nodot tieši darba devējam.
- (30) Ja vīza ir vajadzīga tikai tādēļ, lai ieceļotu dalībvalsts teritorijā, un ja trešās valsts valstspiederīgais izpilda nosacījumus, saskaņā ar kuriem izdod sezonas darbinieka atļauju, attiecīgajai dalībvalstij būtu jānodrošina trešās valsts valstspiederīgajam visas iespējas iegūt vajadzīgo vīzu un būtu jānodrošina, lai kompetentās iestādes minētajā nolūkā efektīvi sadarbotos.

- (31) Dalībvalstīm būtu jānosaka maksimālais uzturēšanās ilgums no pieciem līdz deviņiem mēnešiem ilgam laikposmam, kam kopā ar sezonas darba definīciju būtu jānodrošina, ka attiecīgais darbs tiešām ir sezonas darbs. Tāpēc būtu jāparedz, ka minētajā maksimālajā uzturēšanās laikā ir iespējams pagarināt līgumu vai mainīt darba devēju – ar noteikumu, ka uzņemšanas kritēriji joprojām tiek izpildīti. Tam būtu jāpalīdz mazināt ļaunprātīgas izmantošanas risku, ar ko var saskarties vienam darba devējam piesaistīti sezonas darbinieki, un vienlaikus elastīgi apmierināt darba devēju faktiskās vajadzības pēc darbaspēka. Tam, ka sezonas darbinieku var nodarbināt cits darba devējs saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem, nebūtu jārada iespēja, ka sezonas darbinieks, būdams bezdarbnieks, var meklēt darbu dalībvalstu teritorijā.
- (32) Lemjot par to, vai pagarināt uzturēšanās laiku vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ņemt vērā situāciju darba tirgū.
- (33) Gadījumos, kad sezonas darbinieks ir uzņemts uz uzturēšanās laiku, kas nepārsniedz 90 dienas, un dalībvalsts ir nolēmusi viņa uzturēšanos pagarināt, tādējādi pārsniedzot 90 dienas, īstermiņa vīza būtu jāaizstāj vai nu ar ilgtermiņa vīzu, vai ar sezonas darbinieka atļauju.
- (34) Ņemot vērā konkrētus cirkulārās migrācijas aspektus, kā arī trešo valstu sezonas darbinieku izredzes uz nodarbinātību ilgāk par vienu sezonu un Savienības darba devēju ieinteresētību tajā, lai varētu rēķināties ar pastāvīgāku un jau apmācītu darbaspēku, būtu jāparedz iespēja atvieglotām uzņemšanas procedūrām attiecībā uz labticīgiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vismaz reizi pēdējos piecos gados ir uzņēmti kādā dalībvalstī kā sezonas darbinieki un kuri vienmēr ir ievērojuši visus šajā direktīvā paredzētos kritērijus un nosacījumus attiecībā uz ieceļošanu un uzturēšanos attiecīgajā dalībvalstī. Šādām procedūrām nebūtu jāietekmē prasība, ka nodarbinātībai jābūt sezonas nodarbinātībai, vai to nevajadzētu izmantot, lai minēto prasību apietu.
- (35) Dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka pieteikuma iesniedzējiem ir pieejama informācija par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, tostarp tiesībām un pienākumiem, un procesuālajām garantijām, kā paredzēts šajā direktīvā, un visiem dokumentārajiem pierādījumiem, kas nepieciešami, lai pieteiktos uzturēšanās un darba atļaujai sezonas darbinieka statusā dalībvalsts teritorijā.
- (36) Dalībvalstīm būtu jāparedz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas, ko piemēro darba devējiem, ja viņi nepilda pienākumus, kas tiem noteikti šajā direktīvā. Minētās sankcijas varētu būt pasākumi, kas paredzēti Direktīvas 2009/52/EK 7. pantā, un attiecīgā gadījumā tām būtu jāietver darba devēja pienākums izmaksāt kompensācijas sezonas darbiniekiem. Būtu jāievieš vajadzīgie mehānismi, ar ko nodrošina, ka sezonas darbinieki var saņemt kompensācijas, uz kurām viņiem ir tiesības, pat ja viņi vairs neatrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā.
- (37) Būtu jāparedz noteikumu kopums, kas reglamentē sezonas darbinieku uzņemšanas pieteikumu izskatīšanas procedūru. Minētajai procedūrai vajadzētu būt efektīvai un pārvaldāmai, ņemot vērā dalībvalstu pārvaldes iestāžu parasto darba apjomu, kā arī pārredzamai un godīgai, lai attiecīgajām personām nodrošinātu atbilstīgu juridisko noteiktību.
- (38) Īstermiņa vīzu gadījumā procesuālās garantijas tiek reglamentētas saskaņā ar attiecīgajiem Šengenas *acquis* noteikumiem.
- (39) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm lēmumi par pieteikumiem atļaujai sezonas darba veikšanai būtu jāpieņem pēc iespējas drīzāk pēc to iesniegšanas. Saistībā ar pieteikumiem atļaujas pagarināšanai vai atjaunošanai, ja tie ir iesniegti atļaujas derīguma laikā, dalībvalstīm būtu jāveic visi pamatotie pasākumi, lai nodrošinātu, ka notiekošo administratīvo procedūru dēļ sezonas darbiniekam nav jāpārtrauc savas darba attiecības ar to pašu darba devēju, vai novērstu to, ka viņam ir jāmaina darba devēji. Pieteikumi atļaujas pagarināšanai vai atjaunošanai pieteikuma iesniedzējiem būtu jāiesniedz pēc iespējas drīzāk. Jebkurā gadījumā sezonas darbiniekam vajadzētu ļaut palikt attiecīgās dalībvalsts teritorijā un vajadzības gadījumā turpināt strādāt, kamēr kompetentās iestādes nav pieņēmušas galīgu lēmumu par viņa pieteikumu atļaujas pagarināšanai vai atjaunošanai.
- (40) Ņemot vērā sezonas darba būtību, dalībvalstis būtu jāmudina neiekasēt nodevu par pieteikumu apstrādi. Ja dalībvalsts tomēr nolemj nodevu iekasēt, tai nevajadzētu būt nesamērīgai vai pārmērīgi lielai.
- (41) Visiem sezonas darbiniekiem vajadzētu būt izmitinātiem tā, lai viņiem nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni. Kompetentā iestāde būtu jāinformē par mājokļa maiņu. Ja izmitināšanu kārtos darba devējs vai tas notiek ar darba devēja starpniecību, īres maksai nevajadzētu būt pārmērīgi lielai salīdzinājumā ar sezonas darbinieka neto atalgojumu un attiecīgā mājokļa kvalitāti, īres maksa nebūtu automātiski jāietur no sezonas darbinieka algas, darba devējam būtu jāizsniedz sezonas darbiniekam īres līgums vai līdzvērtīgs dokuments, kurā izklāstīti mājokļa īres nosacījumi, un darba devējam būtu jānodrošina, lai mājoklis atbilstu attiecīgajā dalībvalstī spēkā esošajiem vispārējiem veselības un drošuma standartiem.

- (42) Trešo valstu valstspiederīgajiem, kam ir derīgs ceļošanas dokuments un atļauja sezonas darba veikšanai, kuru saskaņā ar šo direktīvu ir izdevusi dalībvalsts, kas pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, ļauj jebkurā 180 dienu laikposmā, nepārsniedzot 90 dienas, ieceļot un brīvi pārvietoties to dalībvalstu teritorijā, kuras pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu un 21. pantu 1985. gada 14. jūnija Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām⁽¹⁾ (Šengenas Īstenošanas konvencija).
- (43) Ņemot vērā trešo valstu valstspiederīgo sezonas darbinieku īpaši neaizsargāto stāvokli un to, ka viņu darbs pēc būtības ir pagaidu darbs, ir jānodrošina trešo valstu valstspiederīgo sezonas darbinieku tiesību efektīva aizsardzība, arī sociālā nodrošinājuma jomā, un regulāri jāpārbauda un pilnībā jāgarantē, ka tiek ievērots princips par tiesībām uz vienādu attieksmi, kādu piemēro pret uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem darbiniekiem, ievērojot to, ka par vienu un to pašu darbu tajā pašā darbvietā darbinieki saņem tādu pašu atalgojumu, un saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi piemērojot koplīgumus un citus darba nosacījumus reglamentējošus noteikumus, kuri ir apstiprināti jebkādā līmenī vai paredzēti tiesību normās, atbilstīgi tādiem pašiem noteikumiem, kas attiecas uz uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem.
- (44) Šī direktīva būtu jāpiemēro, neskarot tiesības un principus, kas ietverti 1961. gada 18. oktobra Eiropas Sociālajā hartā, un attiecīgā gadījumā tiesības un principus, kuri ietverti 1977. gada 24. novembra Eiropas Konvencijā par migrējošo darba ņēmēju juridisko statusu.
- (45) Būtu jānodrošina, lai trešo valstu valstspiederīgajiem sezonas darbiniekiem tiktu piemēroti ne vien tie paši tiesību un administratīvie akti un reglamentējošie noteikumi, kas ir piemērojami darba ņēmējiem, kuri ir uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgie, bet lai viņiem tādā pašā kārtībā, kāda noteikta uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem, tiktu piemēroti arī šķērējoties nolēmumi, koplīgumi un līgumi, kas noslēgti jebkurā līmenī saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem un praksi.
- (46) Būtu jānodrošina vienlīdzīga attieksme pret trešo valstu valstspiederīgajiem sezonas darbiniekiem saistībā ar tām
- sociālā nodrošinājuma jomām, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004⁽²⁾ 3. pantā. Šī direktīva nesaskaņo dalībvalstu tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā, un tā neattiecas uz sociālo palīdzību. Tās mērķis ir tikai piemērot vienādas attieksmes principu sociālā nodrošinājuma jomā attiecībā uz personām, uz kurām attiecas direktīvas darbības joma. Sociālā nodrošinājuma jomā trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri dalībvalstīs atrodas pārrobežu situācijā, ar šo direktīvu nebūtu jāpiešķir plašākas tiesības nekā tās, kas jau paredzētas pastāvošajos Savienības tiesību aktos.
- Tā kā sezonas darbinieku uzturēšanās ir pagaidu uzturēšanās un neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1231/2010⁽³⁾, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai no vienādas attieksmes pret sezonas darbiniekiem un saviem valstspiederīgajiem izslēgt ģimenes pabalstus un bezdarbnieka pabalstus un vienādas attieksmes piemērošanu saistīt tikai ar izglītību un arodmācībām, kā arī nodokļu atvieglojumiem.
- Šajā direktīvā nebūtu jāparedz ģimenes atkalapvienošana. Turklāt ar šo direktīvu nepiešķir tiesības attiecībā uz situācijām, kas neietilpst Savienības tiesību aktu darbības jomā, piemēram, situācijām, kad ģimenes locekļi dzīvo trešā valstī. Tomēr tam nebūtu jāietekmē trešā valstī dzīvojošo un apgādnieku zaudējušo personu tiesības saņemt apgādnieka zaudējuma pensiju saistībā ar sezonas darbinieku. Tam nebūtu jāskar dalībvalstu tiesības nediskriminējoši piemērot valsts tiesību aktus, kuros paredzēti *de minimis* noteikumi iemaksām pensiju shēmās. Būtu jāievieš mehānismi, ar ko sezonas darbiniekiem uzturēšanās laikā nodrošina efektīvas sociālā nodrošinājuma garantijas un attiecīgā gadījumā paredz viņu iegūto tiesību pārvedamību.
- (47) Savienības tiesību akti neierobežo dalībvalstu pilnvaras veidot savas sociālā nodrošinājuma sistēmas. Kamēr Savienības mērogā nav saskaņotu tiesību aktu, katrai dalībvalstij ir jāparedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem piešķir sociālā nodrošinājuma pabalstus, kā arī jānosaka šādu pabalstu apmērs un laikposms, par kuru tos piešķir. Tomēr dalībvalstīm minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

(1) OV L 239, 22.9.2000., 19. lpp.

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/04 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

(3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1231/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ (OV L 344, 29.12.2010., 1. lpp.).

- (48) Ierobežojumiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi sociālā nodrošinājuma jomā saskaņā ar šo direktīvu nevajadzētu skart tiesības, kas piešķirtas, piemērojot Regulu (ES) Nr. 1231/2010.
- (49) Lai nodrošinātu, ka šī direktīva un jo īpaši noteikumi, kuri reglamentē tiesības, darba apstākļus un izmitināšanu, tiek pareizi piemēroti, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ir izveidoti atbilstīgi darba devēju uzraudzības mehānismi un ka vajadzības gadījumā to attiecīgajās teritorijās tiek veiktas efektīvas un atbilstīgas pārbaudes. Pārbaudāmie darba devēji būtu jāizvēlas, pamatojoties galvenokārt uz riska novērtējumu, kas jāveic dalībvalstu kompetentajām iestādēm, ņemot vērā tādus faktorus kā nozare, kurā uzņēmums darbojas, un visus līdzšinējos konstatētos pārkāpumus.
- (50) Lai atvieglotu šīs direktīvas īstenošanu, dalībvalstīm būtu jāievieš efektīvi mehānismi, kurus izmantojot sezonas darbinieki varētu saņemt tiesisko aizsardzību un iesniegt sūdzības tieši vai ar attiecīgu trešo personu, piemēram, arodbiedrību vai citu apvienību, starpniecību. To uzskata par nepieciešamu, lai risinātu situācijas, kad sezonas darbinieki nav informēti par īstenošanas mehānismiem vai arī vilcinās tos izmantot savā vārdā, baidoties no iespējamām sekām. Sezonas darbiniekiem vajadzētu būt pieejamai tiesiskajai aizsardzībai, lai garantētu, ka viņi necieš sūdzības iesniegšanas dēļ.
- (51) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, ieviest īpašu uzņemšanas procedūru, pieņemt iecelšanas un uzturēšanās nosacījumus, ko piemēro trešo valstu valstspiederīgajiem sezonas darba nolūkā, un noteikt tiesības, kas viņiem paredzētas kā sezonas darbiniekiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, ņemot vērā Eiropas un valstu līmenī noteikto imigrācijas un nodarbinātības politiku, tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (52) Šajā direktīvā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās 7. pantā, 15. panta 3. punktā, 17., 27., 28. un 31. pantā un 33. panta 2. punktā, saskaņā ar LES 6. pantu.
- (53) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par

skaidrojošiem dokumentiem ⁽¹⁾ dalībvalstis ir apņēmušas, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.

- (54) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots LES un LESD, un neskarot minētā protokola 4. pantu, minētās dalībvalstis nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un tām šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (55) Saskaņā 1. un 2. pantu Protokolā (Nr. 22) par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai tā nav saistoša un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo direktīvu nosaka iecelšanas un uzturēšanās nosacījumus trešo valstu valstspiederīgajiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā un nosaka sezonas darbinieku tiesības.
2. Gadījumos, kad uzturēšanās ilgums nepārsniedz 90 dienas, šo direktīvu piemēro, neskarot Šengenas *acquis*, jo īpaši Vīzu kodeksu, Šengenas Robežu kodeksu un Regulu (EK) Nr. 539/2001.

2. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri dzīvo ārpus dalībvalstu teritorijas un saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem iesniedz pieteikumu uzņemšanai vai jau ir uzņemti dalībvalsts teritorijā nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā.

Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas pieteikuma iesniegšanas laikā dzīvo dalībvalsts teritorijā, – izņemot 15. pantā minētos gadījumus.

⁽¹⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

2. Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis, vajadzības gadījumā apspriežoties ar sociālajiem partneriem, uzskaita tās nodarbinātības jomas, kurās ietilpst no gadalaiku maiņas atkarīgas darbības. Dalībvalstis, vajadzības gadījumā apspriežoties ar sociālajiem partneriem, var veikt izmaiņas minētajā sarakstā. Dalībvalstis informē Komisiju par šādām izmaiņām.

3. Šī direktīva neattiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem:

- a) kuri tādu uzņēmumu uzdevumā, kas veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, veic darbības saistībā ar pakalpojumu sniegšanu LESD 56. panta nozīmē, tostarp uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kurus uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, noriko darbā pakalpojumu sniegšanas jomā saskaņā ar Direktīvu 96/71/EK;
- b) kuri ir to Savienības pilsoņu ģimenes locekļi, kas izmantojuši savas tiesības brīvi pārvietoties Savienībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK ⁽¹⁾;
- c) kuriem kopā ar saviem ģimenes locekļiem un neatkarīgi no to valstspiederības ir tādas pašas tiesības brīvi pārvietoties kā tiem Savienības pilsoņiem, kam šādas tiesības ir saskaņā ar nolīgumiem, kas noslēgti vai nu starp Savienību un dalībvalstīm, vai Savienību un trešām valstīm.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

- a) "trešās valsts valstspiederīgais" ir jebkura persona, kas nav Savienības pilsonis LESD 20. panta 1. punkta nozīmē;
- b) "sezonas darbinieks" ir trešās valsts valstspiederīgais, kas saglabā savu pamata dzīvesvietu trešā valstī un likumīgi un uz laiku uzturas dalībvalsts teritorijā, lai veiktu no gadalaiku maiņas atkarīgu darbību saskaņā ar vienu vai vairākiem noteikta termiņa darba līgumiem, kuri noslēgti tieši starp minēto trešās valsts valstspiederīgo un darba devēju, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī;
- c) "no gadalaiku maiņas atkarīga darbība" ir darbība, kas ar gadalaika apstākļiem saistīta periodiska notikuma vai notikumu modeļa dēļ ir cieši saistīta ar konkrētu laiku gadā, kad pieprasījums pēc vajadzīgā darbaspēka ievērojami pārsniedz parasti veicamajām darbībām nepieciešamo līmeni;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

d) "sezonas darbinieka atļauja" ir atļauja, kas izdota, izmantojot Padomes Regulā (EK) Nr. 1030/2002 ⁽²⁾ noteikto formu, un ietver norādi uz sezonas darbu un kas tās turētājam piešķir tiesības uzturēties un strādāt dalībvalsts teritorijā ilgāk par 90 dienām saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem;

e) "īstermiņa vīza" ir atļauja, ko izdevusi dalībvalsts saskaņā ar Vīzu kodeksa 2. panta 2) punkta a) apakšpunktu vai kas izdota saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura Šengenas *acquis* nepiemēro pilnībā;

f) "ilgtermiņa vīza" ir atļauja, ko izdevusi dalībvalsts saskaņā ar Šengenas Īstenošanas konvencijas 18. pantu vai kas izdota saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura Šengenas *acquis* nepiemēro pilnībā;

g) "vienota pieteikšanās procedūra" ir procedūra, saskaņā ar kuru, pamatojoties uz vienu pieteikumu atļaujai trešās valsts valstspiederīgajam uzturēties un strādāt dalībvalsts teritorijā, pieņem lēmumu par pieteikumu sezonas darbinieka atļaujai;

h) "atļauja sezonas darba veikšanai" ir jebkura 12. pantā minētā atļauja, saskaņā ar kuru tās turētājam ir tiesības uzturēties un strādāt tās dalībvalsts teritorijā, kas ir izdevusi atļauju saskaņā ar šo direktīvu;

i) "darba atļauja" ir jebkura atļauja, ko dalībvalsts saskaņā ar valsts tiesību aktiem izdod strādāšanai minētās dalībvalsts teritorijā.

4. pants

Labvēlīgāki noteikumi

1. Šo direktīvu piemēro, neskarot labvēlīgākus noteikumus, kas ietverti:

a) Savienības tiesību aktos, tostarp divpusējos un daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību vai Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses;

b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm.

2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības pieņemt vai saglabāt labvēlīgākus noteikumus attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem tas attiecas saistībā ar 18., 19., 20., 23. un 25. pantu.

⁽²⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1030/2002 (2002. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem (OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.).

II NODAĻA

UZŅEMŠANAS NOSACĪJUMI

5. pants

Uzņemšanas kritēriji un prasības saistībā ar nodarbinātību sezonas darbinieka statusā uz uzturēšanās laiku, kas nepārsniedz 90 dienas

1. Pieteikumiem uzņemšanai dalībvalstī saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem uz uzturēšanās laiku, kas nepārsniedz 90 dienas, pievieno:

a) derīgu darba līgumu vai, ja tas noteikts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, administratīvo regulējumu vai praksi, saistošu darba piedāvājumu darbam sezonas darbinieka statusā attiecīgajā dalībvalstī pie darba devēja, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī, norādot:

i) darba vietu un veidu;

ii) nodarbinātības ilgumu;

iii) atalgojumu;

iv) darba stundu skaitu nedēļā vai mēnesī;

v) apmaksāta atvaļinājuma ilgumu;

vi) attiecīgos gadījumos citus būtiskus darba nosacījumus; un

vii) ja iespējams, nodarbinātības sākuma dienu;

b) pierādījumu, ka pieteikuma iesniedzējam ir veselības apdrošināšana vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, viņš ir pieteicies veselības apdrošināšanai saistībā ar visiem riska veidiem, ko parasti apdrošināšana sedz attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgajiem, attiecībā uz laikposmiem, kad šāds apdrošināšanas segums un atbilstīgās tiesības uz pabalstiem netiek nodrošinātas saistībā ar darbu, ko veic minētajā dalībvalstī, vai tā rezultātā;

c) pierādījumu, ka sezonas darbinieks tiks pienācīgi izmitināts vai ka viņam tiks nodrošināts atbilstīgs mājoklis saskaņā ar 20. pantu.

2. Dalībvalstis pieprasa, lai 1. punkta a) apakšpunktā minētie nosacījumi atbilstu piemērojamiem tiesību aktiem, koplīgumiem un/vai praksei.

3. Pamatojoties uz dokumentiem, ko iesniedz saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis pieprasa, lai sezonas darbinieks neizmanto tu sociālās palīdzības sistēmas.

4. Gadījumos, kad darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā ir norādīts, ka trešās valsts valstspiederīgais strādās reglamentētā profesijā, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/36/EK⁽¹⁾, dalībvalsts var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam iesniegt dokumentus, ar ko apliecina, ka trešās valsts valstspiederīgais atbilst nosacījumiem, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredzēti, lai strādātu minētajā reglamentētajā profesijā.

5. Izskatot pieteikumu atļaujai, kas minēta 12. panta 1. punktā, dalībvalstis, kuras Šengenas *acquis* nepiemēro pilnībā, pārbauda, vai trešās valsts valstspiederīgais:

a) nerada nelegālās imigrācijas risku;

b) ir iecerējis vēlāka atļaujas termiņa beigu dienā atstāt dalībvalsts teritoriju.

6. pants

Kritēriji un prasības uzņemšanai sezonas darbinieka statusā uz uzturēšanās laiku, kas pārsniedz 90 dienas

1. Pieteikumiem uzņemšanai dalībvalstī saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem uz uzturēšanās laiku, kas pārsniedz 90 dienas, pievieno:

a) derīgu darba līgumu vai, ja tas noteikts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, administratīvo regulējumu vai praksi, saistošu darba piedāvājumu darbam sezonas darbinieka statusā attiecīgajā dalībvalstī pie darba devēja, kas veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī, norādot:

i) darba vietu un veidu;

ii) nodarbinātības ilgumu;

iii) atalgojumu;

iv) darba stundu skaitu nedēļā vai mēnesī;

v) apmaksāta atvaļinājuma ilgumu;

vi) attiecīgos gadījumos citus būtiskus darba nosacījumus; un

vii) ja iespējams, nodarbinātības sākuma dienu;

b) pierādījumu, ka pieteikuma iesniedzējam ir veselības apdrošināšana vai, ja tas paredzēts valsts tiesību aktos, viņš ir pieteicies veselības apdrošināšanai saistībā ar visiem riska veidiem, ko parasti apdrošināšana sedz attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgajiem, attiecībā uz laikposmiem, kad šāds apdrošināšanas segums un atbilstīgās tiesības uz pabalstiem netiek nodrošinātas saistībā ar darbu, ko veic minētajā dalībvalstī, vai tā rezultātā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

c) pierādījumu, ka sezonas darbinieks tiks pienācīgi izmitināts vai ka viņam tiks nodrošināts atbilstīgs mājoklis saskaņā ar 20. pantu.

2. Dalībvalstis pieprasa, lai 1. punkta a) apakšpunktā minētie nosacījumi atbilstu piemērojamiem tiesību aktiem, koplīgumiem un/vai praksei.

3. Pamatojoties uz dokumentiem, ko iesniedz saskaņā ar 1. punktu, dalībvalstis pieprasa, lai sezonas darbiniekam uzturēšanās laikā būtu pietiekami līdzekļi uzturēšanās izmaksu segšanai, neizmantojot to sociālās palīdzības sistēmas.

4. Neuzņem tos trešo valstu valstspiederīgos, kuri ir uzskatāmi par draudu sabiedriskajai kārtībai, sabiedrības drošībai vai sabiedrības veselībai.

5. Izskatot pieteikumu atļaujai, kas minēta 12. panta 2. punktā, dalībvalstis pārbauda, vai trešās valsts valstspiederīgais nerada nelegālās imigrācijas risku un ir iecerējis vēlākais atļaujas termiņa beigu dienā atstāt dalībvalsts teritoriju.

6. Gadījumos, kad darba līgumā vai saistošajā darba piedāvājumā ir norādīts, ka trešās valsts valstspiederīgais strādās reglamentētā profesijā, kā definēts Direktīvā 2005/36/EK, dalībvalstis var pieprasīt pieteikuma iesniedzējam iesniegt dokumentus, ar ko apliecina, ka trešās valsts valstspiederīgais atbilst nosacījumiem, kuri saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredzēti, lai strādātu minētajā reglamentētajā profesijā.

7. Dalībvalstis pieprasa, lai trešās valsts valstspiederīgajiem būtu derīgs ceļošanas dokuments, kā noteikts saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Dalībvalstis pieprasa, lai ceļošanas dokumenta derīguma termiņš būtu vismaz tikpat ilgs kā sezonas darba veikšanai piešķirtās atļaujas derīguma termiņš.

Turklāt dalībvalstis var pieprasīt, lai:

- ceļošanas dokumenta derīguma termiņš pārsniegtu iecerēto uzturēšanās laiku ilgākais trīs mēnešus;
- ceļošanas dokuments būtu izdots pēdējos desmit gados; un
- ceļošanas dokumentā būtu vismaz divas neaizpildītas lappuses.

7. pants

Uzņemšanas apjomi

Šī direktīva neietekmē dalībvalsts tiesības noteikt, cik lielā skaitā uzņemt tos trešo valstu valstspiederīgos, kuri sezonas darba

veikšanai ieceļo tās teritorijā. Pamatojoties uz minēto, pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai var vai nu uzskatīt par nepieņemamu, vai noraidīt.

8. pants

Noraidīšanas iemesli

1. Dalībvalstis noraida pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai, ja:

- nav ievērots 5. vai 6. pants; vai
5. vai 6. panta nolūkiem uzrādītie dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai tie ir viltoti, vai ar tiem ir veiktas manipulācijas.

2. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā noraida pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai, ja:

- saskaņā ar valsts tiesību aktiem darba devējs ir sodīts par nedeklarētu darbu un/vai nelegālu nodarbināšanu;
- darba devējs ir pieteicis sava uzņēmuma maksātspēju vai uzņēmums ir likvidēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem maksātspējas jomā, vai netiek veikta nekāda saimnieciskā darbība; vai

c) darba devējs ir sodīts saskaņā ar 17. pantu.

3. Dalībvalstis var pārbaudīt, vai attiecīgo vakanci nevar aizpildīt attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgie vai citi Savienības pilsoņi, vai trešo valstu valstspiederīgie, kas likumīgi uzturas minētajā dalībvalstī, un tādā gadījumā tās var pieteikumu noraidīt. Šo punktu piemēro, neskarot priekšrocības principu Savienības pilsoņiem, kas noteikts attiecīgo pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos.

4. Dalībvalstis var noraidīt pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai, ja:

- darba devējs nav izpildījis savas juridiskās saistības attiecībā uz sociālo nodrošinājumu, nodokļiem, darba tiesībām, darba apstākļiem vai nodarbinātības noteikumiem, kā paredzēts saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un/vai koplīgumiem;
- 12 mēnešos tieši pirms pieteikuma iesniegšanas dienas darba devējs ir likvidējis pilnas slodzes darba vietu, lai izveidotu vakance, ko darba devējs mēģina aizpildīt, izmantojot šo direktīvu; vai
- trešās valsts valstspiederīgais nav ievērojis saistības, kas izriet no iepriekšēja lēmuma par uzņemšanu sezonas darbinieka statusā.

5. Neskarot 1. punktu, jebkurā lēmumā par pieteikuma noraidīšanu ņem vērā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus, tostarp sezonas darbinieka intereses, un ievēro proporcionalitātes principu.

6. Iemeslus, kuru dēļ atsaka izdot īstermiņa vīzu, reglamentē ar Vīzu kodeksa attiecīgajiem noteikumiem.

9. pants

Atļaujas sezonas darba veikšanai atsaukšana

1. Dalībvalstis atsauc atļauju sezonas darba veikšanai, ja:
 - a) 5. vai 6. panta nolūkiem uzrādītie dokumenti ir iegūti krāpnieciskā ceļā vai tie ir viltoti, vai ar tiem veiktas manipulācijas; vai
 - b) atļaujas turētāja uzturēšanās nolūki nav tie, kuros viņam bija atļauts uzturēties.
2. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā atsauc atļauju sezonas darba veikšanai, ja:
 - a) saskaņā ar valsts tiesību aktiem darba devējs ir sodīts par nedeklarētu darbu un/vai nelegālu nodarbināšanu;
 - b) darba devējs ir pieteicis sava uzņēmuma maksātspēju vai uzņēmums ir likvidēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem maksātspējas jomā, vai netiek veikta nekāda saimnieciskā darbība; vai
 - c) darba devējs ir sodīts saskaņā ar 17. pantu.
3. Dalībvalstis var atsaukt atļauju sezonas darba veikšanai, ja:
 - a) nav ievērots vai vairs netiek ievērots 5. vai 6. pants;
 - b) darba devējs nav izpildījis savas juridiskās saistības attiecībā uz sociālo nodrošinājumu, nodokļiem, darba tiesībām, darba apstākļiem vai nodarbinātības noteikumiem, kā paredzēts saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un/vai koplīgumiem;
 - c) darba devējs nav izpildījis saskaņā ar darba līgumu paredzētās saistības; vai
 - d) 12 mēnešos tieši pirms pieteikuma iesniegšanas dienas darba devējs ir likvidējis pilnas slodzes darba vietu, lai izveidotu vakance, ko darba devējs mēģina aizpildīt, izmantojot šo direktīvu.

4. Dalībvalstis var atsaukt atļauju sezonas darba veikšanai, ja trešās valsts valstspiederīgais iesniedz pieteikumu starptautiskai aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES⁽¹⁾ vai aizsardzībai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, starptautiskajām saistībām vai praksi.

5. Neskarot 1. punktu, jebkurā lēmumā par atļaujas atsaukšanu ņem vērā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus, tostarp sezonas darbinieka intereses, un ievēro proporcionalitātes principu.

6. Iemeslus, kuru dēļ anulē vai atsauc īstermiņa vīzu, reglamentē ar Vīzu kodeksa attiecīgajiem noteikumiem.

10. pants

Pienākums sadarboties

Dalībvalstis var pieprasīt, lai darba devējs sniegtu visu atbilstīgo informāciju, kas vajadzīga, lai izdotu, pagarinātu vai atjaunotu atļauju sezonas darba veikšanai.

III NODAĻA

PROCEDŪRA UN ATĻAUJAS SEZONAS DARBA VEIKŠANAI

11. pants

Piekluve informācijai

1. Dalībvalstis nodrošina, lai pieteikuma iesniedzējiem būtu viegli pieejama informācija par visiem dokumentārajiem pierādījumiem, kas nepieciešami pieteikumam, un informācija par ieceļošanu un uzturēšanos, tostarp sezonas darbinieka tiesībām un pienākumiem, un procesuālajām garantijām.
2. Ja dalībvalstis trešo valstu valstspiederīgajiem izdod atļauju sezonas darba veikšanai, tās viņus arī rakstiski informē par viņu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar šo direktīvu, tostarp par sūdzību iesniegšanas procedūram.

12. pants

Atļaujas sezonas darba veikšanai

1. Saistībā ar uzturēšanos, kuras ilgums nepārsniedz 90 dienas, dalībvalstis trešo valstu valstspiederīgajiem, kas atbilst 5. pantam un uz ko neattiecas 8. pantā izklāstītie iemesli, izdod vienu no šādām atļaujām sezonas darba veikšanai, neskarot Vīzu kodeksā un Padomes Regulā (EK) Nr. 1683/95⁽²⁾ paredzētos noteikumus par īstermiņa vīzu izdošanu:

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 1683/95 (1995. gada 29. maijs), ar ko nosaka vienotu vīzu formu (OV L 164, 14.7.1995., 1. lpp.).

- a) īstermiņa vīzu, norādot, ka tā izdota sezonas darba veikšanai;
- b) īstermiņa vīzu un darba atļauju, norādot, ka tās izdotas sezonas darba veikšanai; vai
- c) darba atļauju, norādot, ka tā izdota sezonas darba veikšanai, ja trešās valsts valstspiederīgais ir atbrīvots no vīzu prasības saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 539/2001 II pielikumu un ja attiecīgās dalībvalstis viņam nepiemēro minētās regulas 4. panta 3. punktu.

Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis paredz piešķirt vai nu a) un c) apakšpunktā minētās atļaujas, vai b) un c) apakšpunktā minētās atļaujas.

2. Saistībā ar uzturēšanos, kuras ilgums pārsniedz 90 dienas, dalībvalstis trešo valstu valstspiederīgajiem, kas atbilst 6. pantam un uz ko neattiecas 8. pantā izklāstītie iemesli, izdod vienu no šādām atļaujām sezonas darba veikšanai:

- a) ilgtermiņa vīzu, norādot, ka tā izdota sezonas darba veikšanai;
- b) sezonas darbinieka atļauju; vai
- c) sezonas darbinieka atļauju un ilgtermiņa vīzu, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem ilgtermiņa vīza ir vajadzīga, lai ieceļotu teritorijā.

Transponējot šo direktīvu, dalībvalstis paredz piešķirt tikai vienu no a), b) un c) apakšpunktā minētajām atļaujām.

3. Neskarot Šengenas *acquis*, dalībvalstis nosaka, vai pieteikums jāiesniedz trešās valsts valstspiederīgajam un/vai darba devējam.

Dalībvalstu pienākums noteikt, vai pieteikums ir jāiesniedz trešās valsts valstspiederīgajam un/vai darba devējam, neskar kārtību, atbilstīgi kurai procedūrā jāiesaistās abām pusēm.

4. Dalībvalstu kompetentās iestādes izsniedz 2. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minēto sezonas darbinieka atļauju, izmantojot formu, kas noteikta Regulā (EK) Nr. 1030/2002. Dalībvalstis atļauj iekļaut norādi uz to, ka tā ir izdota sezonas darba veikšanai.

5. Ilgtermiņa vīzu gadījumā dalībvalstis vīzas uzlīmes iedaļā "Piezīmes" iekļauj norādi, ka ilgtermiņa vīza ir izdota sezonas darba veikšanai saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1683/95 pielikuma 12. punktu.

6. Papildu informāciju saistībā ar sezonas darbinieka darba attiecībām dalībvalstis var norādīt papīra formā vai uzglabāt šādus datus elektroniskā formātā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1030/2002 4. pantu un tās pielikuma a) punkta 16. apakšpunktu.

7. Ja vīza ir vajadzīga tikai tādēļ, lai ieceļotu dalībvalsts teritorijā, un ja trešās valsts valstspiederīgais izpilda nosacījumus, saskaņā ar kuriem izdod sezonas darbinieka atļauju atbilstīgi 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktam, attiecīgā dalībvalsts trešās valsts valstspiederīgajam nodrošina visas iespējas iegūt vajadzīgo vīzu.

8. Šā panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktā minētās ilgtermiņa vīzas izdošana neskar to, ka dalībvalstis var izdot iepriekšēju atļauju strādāšanai attiecīgajā dalībvalstī.

13. pants

Pieteikumi sezonas darbinieka atļaujai

1. Dalībvalstis izraugās iestādes, kas ir kompetentas pieņemt pieteikumus sezonas darbinieka atļaujai, pieņemot lēmumus par tiem un izsniegt sezonas darbinieka atļaujas.

2. Pieteikumu sezonas darbinieka atļaujai iesniedz, izmantojot vienotu pieteikšanās procedūru.

14. pants

Uzturēšanās ilgums

1. Dalībvalstis nosaka sezonas darbinieku uzturēšanās maksimālo ilgumu, kas ir ne īsāks par pieciem mēnešiem un ne garāks par deviņiem mēnešiem jebkurā 12 mēnešu laikposmā. Pēc minētā laikposma beigām trešās valsts valstspiederīgais atstāj dalībvalsts teritoriju, ja vien attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar valsts vai Savienības tiesību aktiem nav izdevusi viņam uzturēšanās atļauju nolūkā, kas nav saistīts ar sezonas darba veikšanu.

2. Dalībvalstis var jebkurā 12 mēnešu laikposmā noteikt maksimālo laikposmu, kurā darba devējs drīkst pieņemt darbā sezonas darbiniekus. Minētais laikposms ir ne īsāks par maksimālo uzturēšanās laikposmu, kas noteikts atbilstīgi 1. punktam.

15. pants

Uzturēšanās laika pagarināšana vai atļaujas sezonas darba veikšanai atjaunošana

1. Nepārsniedzot maksimālo laikposmu, kas minēts 14. panta 1. punktā, un ar noteikumu, ka tiek ievērots 5. vai 6. pants un nav piemērojami 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā, 8. panta 2. punktā un attiecīgā gadījumā 8. panta 4. punktā izklāstītie iemesli, dalībvalstis sezonas darbiniekiem atļauj vienreiz pagarināt uzturēšanās laiku, ja sezonas darbinieki pagarina savu līgumu ar to pašu darba devēju.

2. Dalībvalstis var nolemt saskaņā ar valsts tiesību aktiem atļaut sezonas darbiniekiem pagarināt savu līgumu ar to pašu darba devēju un uzturēšanās laiku vairāk nekā vienreiz – ar noteikumu, ka netiek pārsniegts 14. panta 1. punktā minētais maksimālais laikposms.

3. Nepārsniedzot maksimālo laikposmu, kas minēts 14. panta 1. punktā, un ar noteikumu, ka tiek ievērots 5. vai 6. pants un nav piemērojami 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā, 8. panta 2. punktā un attiecīgā gadījumā 8. panta 4. punktā izklāstītie iemesli, dalībvalstis sezonas darbiniekiem atļauj vienreiz pagarināt uzturēšanās laiku, ja nodarbinātība paredzēta pie cita darba devēja.

4. Dalībvalstis var nolemt saskaņā ar valsts tiesību aktiem atļaut sezonas darbiniekiem tikt nodarbinātiem pie cita darba devēja un pagarināt uzturēšanās laiku vairāk nekā vienreiz – ar noteikumu, ka netiek pārsniegts 14. panta 1. punktā minētais maksimālais laikposms.

5. Šā panta 1. līdz 4. punkta nolūkā dalībvalstis akceptē pieteikuma iesniegšanu, ja saskaņā ar šo direktīvu uzņemtais sezonas darbinieks atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

6. Dalībvalstis var atteikt pagarināt vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai, ja attiecīgo vakanci varētu aizpildīt attiecīgās dalībvalsts valstspiederīgie vai citi Savienības pilsoņi, vai trešo valstu valstspiederīgie, kas likumīgi uzturas dalībvalstī. Šo punktu piemēro, neskarot priekšrocības principu Savienības pilsoņiem, kas noteikts attiecīgo pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos.

7. Dalībvalstis atsaka pagarināt vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai, ja ir sasniegts maksimālais uzturēšanās ilgums, kas noteikts 14. panta 1. punktā.

8. Dalībvalstis var atteikt pagarināt vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai, ja trešās valsts valstspiederīgais iesniedz pieteikumu starptautiskai aizsardzībai saskaņā ar Direktīvu

2011/95/ES vai ja trešās valsts valstspiederīgais iesniedz pieteikumu aizsardzībai saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, starptautiskajām saistībām vai praksi.

9. Direktīvas 9. panta 2. punktu un 9. panta 3. punkta b), c) un d) apakšpunktu nepiemēro sezonas darbiniekam, kas saskaņā ar šā panta 3. punktu iesniedz pieteikumu saistībā ar nodarbinātību pie cita darba devēja, ja minētos noteikumus piemēro iepriekšējam darba devējam.

10. Iemeslus īstermiņa vīzas pagarināšanai reglamentē attiecīgajos Vīzu kodeksa noteikumos.

11. Neskarot 8. panta 1. punktu, jebkurā lēmumā par pagarināšanas vai atjaunošanas pieteikumu ņem vērā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus, tostarp sezonas darbinieka intereses, un ievēro proporcionalitātes principu.

16. pants

Atkārtotas ieceļošanas atvieglošana

1. Dalībvalstis atvieglo atkārtotu ieceļošanu trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vismaz reizi pēdējos piecos gados minētajā dalībvalstī bijuši uzņemti sezonas darbinieka statusā un kuri katras savas uzturēšanās laikā ir pilnībā ievērojuši sezonas darbiniekiem piemērojamās nosacījumus saskaņā ar šo direktīvu.

2. Šā panta 1. punktā minēto atvieglošanu var īstenot ar vienu vai vairākiem pasākumiem, piemēram:

- a) piešķirt atbrīvojumu no prasības iesniegt vienu vai vairākus 5. vai 6. pantā minētos dokumentus;
- b) ar vienu administratīvo aktu izdot vairākas sezonas darbinieka atļaujas;
- c) paātrināt procedūru lēmuma pieņemšanai par attiecīgo pieteikumu sezonas darbinieka atļaujai vai ilgtermiņa vīzai;
- d) saistībā ar uzņemšanas ierobežotajiem apjomiem prioritārā kārtā izskatīt pieteikumus uzņemšanai sezonas darbinieka statusā, tostarp lēmumu pieņemšanā par pieteikumiem ņemot vērā līdzšinējo uzņemšanu.

17. pants

Darba devējiem piemērojamās sankcijas

1. Dalībvalstis paredz sankcijas, ko piemēro darba devējiem, kuri nav izpildījuši savas saistības saskaņā ar šo direktīvu, tostarp darba devējiem, kuri ir nopietni pārkāpuši saskaņā ar šo direktīvu noteiktās saistības, liedzot iespēju nodarbināt sezonas darbiniekus. Minētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un preventīvas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka, ja atļauja sezonas darba veikšanai tiek atsaukta saskaņā ar 9. panta 2. punktu un 9. panta 3. punkta b), c) un d) apakšpunktu, darba devējam ir jāmaksā kompensācija sezonas darbiniekam atbilstīgi procedūrām, kas noteiktas saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Darba devējs atbild par to visu atlikušo saistību izpildi, kuras viņam būtu jāievēro, ja atļauja sezonas darba veikšanai nebūtu atsaukta.

3. Gadījumā, kad darba devējs ir apakšuzņēmējs, kas ir pārkāpis šo direktīvu, un kad galvenais darbuzņēmējs un jebkurš iesaistītais apakšuzņēmējs nav izpildījuši pienācīgas pārbaudes saistības, kā noteikts valsts tiesību aktos, galvenais darbuzņēmējs un jebkurš iesaistītais apakšuzņēmējs var:

- a) tikt pakļauti 1. punktā minētajām sankcijām;
- b) līdztekus darba devējam vai tā vietā – būt atbildīgi par kompensācijas izmaksāšanu attiecīgajam sezonas darbiniekam, kura tam pienākas saskaņā ar 2. punktu;
- c) līdztekus darba devējam vai tā vietā – būt atbildīgi par visu to atlikušo maksājumu veikšanu, kuri attiecīgajam sezonas darbiniekam pienākas saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem var noteikt stingrākus noteikumus, ar ko reglamentē atbildību.

18. pants

Procesuālās garantijas

1. Dalībvalsts kompetentās iestādes pieņem lēmumu par pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai. Kompetentās iestādes pēc iespējas drīzāk, bet ne vēlāk kā 90 dienas pēc pilnībā aizpildīta pieteikuma iesniegšanas rakstiski paziņo lēmumu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajām paziņošanas procedūrām.

2. Attiecībā uz pieteikumu uzturēšanās laika pagarināšanai vai atļaujas atjaunošanai saskaņā ar 15. pantu dalībvalstis veic visus pamatotos pasākumus, lai nodrošinātu, ka notiekošo administratīvo procedūru dēļ sezonas darbiniekam nav jāpārtrauc savas darba attiecības ar to pašu darba devēju, vai novērstu to, ka viņam ir jāmaina darba devējs.

Ja derīguma termiņš atļaujai sezonas darba veikšanai beidzas pagarināšanas vai atjaunošanas procedūras laikā, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem ļauj sezonas darbiniekam palikt to teritorijā, kamēr kompetentās iestādes nav pieņēmušas lēmumu par pieteikumu, – ar noteikumu, ka pieteikums ir iesniegts minētās atļaujas derīguma laikposmā un ka nav beidzies 14. panta 1. punktā minētais laikposms.

Ja piemēro otro daļu, dalībvalstis var, *inter alia*, nolemt:

- a) izdot valsts pagaidu uzturēšanās atļauju vai līdzvērtīgas atļaujas, kamēr nav pieņemts lēmums;
- b) ļaut sezonas darbiniekam strādāt, līdz tiek pieņemts minētais lēmums.

Laikā, kad izskata pagarināšanas vai atjaunošanas pieteikumu, piemēro attiecīgos šīs direktīvas noteikumus.

3. Ja informācija vai dokumenti, kas iesniegti, lai pamatotu pieteikumu, ir nepilnīgi, kompetentās iestādes saprātīgā laikposmā paziņo pieteikuma iesniedzējam, kāda papildu informācija ir nepieciešama, un nosaka pieņemamu termiņu tās sniegšanai. Šā panta 1. punktā minēto laikposmu aptur, kamēr kompetentās iestādes nav saņēmušas nepieciešamo papildu informāciju.

4. Pieteikuma iesniedzējam rakstiski paziņo iemeslus, kuru dēļ ir nolemts, ka pieteikums atļaujai sezonas darba veikšanai ir nepieņemams, vai kuru dēļ pieteikums atļaujai sezonas darba veikšanai ir noraidīts vai ir atteikts pagarināt uzturēšanās laiku vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai. Iemeslus, kuru dēļ ir nolemts atsaukt atļauju sezonas darba veikšanai, paziņo rakstiski gan sezonas darbiniekam, gan darba devējam – ja tā paredzēts valsts tiesību aktos.

5. Jebkuru lēmumu, ar ko pieteikumu atļaujai sezonas darba veikšanai pasludina par nepieņemamu vai noraida, ar ko atsaka pagarināt uzturēšanās laiku vai atjaunot atļauju sezonas darba veikšanai vai atsauc atļauju sezonas darba veikšanai, attiecīgajā dalībvalstī var apstrīdēt tiesā saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ar rakstisku paziņojumu precizē, kurā tiesā vai administratīvā iestādē var lēmumu pārsūdzēt un kāds ir pārsūdzības iesniegšanas termiņš.

6. Procesuālās garantijas attiecībā uz īstermiņa vīzām reglamentē ar Vīzu kodeksa noteikumiem.

19. pants

Nodevas un izmaksas

1. Dalībvalstis var prasīt maksāt nodevas par pieteikumu izskatīšanu saskaņā ar šo direktīvu. Šādu nodevu apjoms nav nesamērīgs vai pārmērīgi liels. Nodevas par īstermiņa vīzām reglamentē ar attiecīgajiem Šengenas *acquis* noteikumiem. Ja minētās nodevas maksā trešās valsts valstspiederīgais, dalībvalstis var paredzēt, ka darba devējs viņam to atlīdzina saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

2. Dalībvalstis var prasīt sezonas darbinieku darba devējiem segt:

- a) sezonas darbinieku ceļa izdevumus par braucienu no viņu izcelsmes vietas līdz darbavietai attiecīgajā dalībvalstī un atpakaļ;
- b) 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētās veselības apdrošināšanas izmaksas.

Ja izmaksas apmaksā darba devēji, šādas izmaksas neatgūst no sezonas darbiniekiem.

20. pants

Izmitināšana

1. Dalībvalstis pieprasa sniegt pierādījumu par to, ka attiecīgais sezonas darbinieks uzturēšanās laikā tiks izmitināts, nodrošinot viņam pienācīgu dzīves līmeni saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi. Kompetento iestādi informē par jebkuru sezonas darbinieka mājokļa maiņu.

2. Ja izmitināšanu kārtos darba devējs vai tas notiek ar darba devēja starpniecību:

- a) no sezonas darbinieka var prasīt īres maksu, kas nav pārmērīgi liela salīdzinājumā ar sezonas darbinieka neto atalgojumu un mājokļa kvalitāti. Īres maksu automātiski neietur no sezonas darbinieka algas;
- b) darba devējs izsniedz sezonas darbiniekam īres līgumu vai līdzvērtīgu dokumentu, kurā skaidri izklāstīti mājokļa īres nosacījumi;
- c) darba devējs nodrošina, lai mājoklis atbilstu vispārējiem veselības un drošuma standartiem, kas ir spēkā attiecīgajā dalībvalstī.

21. pants

Darbā iekārtošana, ko veic valsts nodarbinātības dienesti

Dalībvalstis var noteikt, ka sezonas darbiniekus darbā iekārto tikai valsts nodarbinātības dienesti.

IV NODAĻA

TIESĪBAS

22. pants

Tiesības saskaņā ar atļauju sezonas darba veikšanai

Direktīvas 12. pantā minētās atļaujas derīguma laikā tās turētājam ir vismaz šādas tiesības:

- a) tiesības ieceļot un uzturēties tās dalībvalsts teritorijā, kura izdevusi atļauju;
- b) tiesības brīvi piekļūt visai tās dalībvalsts teritorijai, kura izdevusi atļauju, saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- c) tiesības veikt konkrēto profesionālo darbību, kas, ievērojot valsts tiesību aktus, ir atļauta saskaņā ar atļauju.

23. pants

Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi

1. Sezonas darbiniekiem ir tiesības uz tādu pašu attieksmi, kāda tiek piemērota uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem, vismaz attiecībā uz šādiem aspektiem:

- a) nodarbinātības noteikumi, tostarp minimālais darbspējas vecums, un darba apstākļi, tostarp atalgojums un atļaušana, darba laiks, atvaļinājums un brīvdienas, kā arī veselības aizsardzības un drošības prasības darba vietā;
- b) tiesības streikot un piedalīties protesta akcijās saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem un praksi un biedrošanās brīvība, piederība pie organizācijas un dalība organizācijā, kas pārstāv darba ņēmējus, vai jebkurā organizācijā, kuras locekļi ir iesaistīti konkrētā darbā, tostarp šādu organizāciju piešķirtās tiesības un priekšrocības, tostarp tiesības risināt sarunas un slēgt koplīgumus, neskarot valsts noteikumus par sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību;
- c) atlikušie maksājumi, kuri jāveic darba devējam, saistībā ar jebkuru trešās valsts valstspiederīgajam neizmaksātu atalgojumu;
- d) Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā noteiktās sociālā nodrošinājuma jomas;
- e) neskarot līgumu brīvību saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem, piekļuve precēm un pakalpojumiem un publiski pieejamo preču un pakalpojumu piegāde, izņemot mājokli;
- f) konsultāciju pakalpojumi, ko attiecībā uz sezonas darbu sniedz nodarbinātības dienesti;
- g) izglītība un arodmācības;
- h) diplomu, sertifikātu un citu profesionālo kvalifikāciju atzīšana saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām;

- i) nodokļu atvieglojumi, ciktāl attiecīgo sezonas darbinieku attiecīgajā dalībvalstī uzskata par rezidentu nodokļu vajadzībām.

Sezonas darbinieki, kas pārceļas uz trešo valsti, vai šādu sezonas darbinieku pārdzīvojušie, kuri dzīvo trešā valstī un kuriem pienākas minēto sezonas darbinieku tiesības, saņem valsts noteiktās pensijas, kuru pamatā ir sezonas darbinieku iepriekšējā nodarbinātība un kuras ir piešķirtas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā minētajiem tiesību aktiem, atbilstīgi tādiem pašiem nosacījumiem un ar tādām pašām likmēm, kādas piemēro attiecīgo dalībvalstu valstspiederīgajiem, kad viņi pārceļas uz trešo valsti.

2. Dalībvalstis vienlīdzīgu attieksmi var ierobežot:

- i) saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu, to nepiemērojot saistībā ar ģimenes pabalstiem un bezdarbnieka pabalstiem, – neskarot Regulu (ES) Nr. 1231/2010;
- ii) saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas g) apakšpunktu, to piemērojot tikai saistībā ar izglītību un arodmācībām, kas ir tieši saistītas ar konkrēto profesionālo darbību, un izslēdzot iespējas saņemt mācību stipendijas un uzturēšanās pabalstus un aizdevumus vai citus pabalstus un aizdevumus;
- iii) saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas i) apakšpunktu attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, to piemērojot tikai gadījumos, kad to sezonas darbinieka ģimenes locekļu, kuriem viņš pieprasa atvieglojumus, reģistrētā vai parastā dzīvesvieta atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā.

3. Šā panta 1. punktā paredzētās tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi neskar dalībvalsts tiesības saskaņā ar 9. un 15. pantu atsaukt atļauju sezonas darba veikšanai vai noraidīt tās pagarināšanu vai atjaunošanu.

24. pants

Uzraudzība, izvērtēšana un pārbaudes

1. Dalībvalstis paredz pasākumus, lai novērstu ļaunprātīgas izmantošanas iespējas un sodītu par šīs direktīvas pārkāpumiem. Pasākumi ietver uzraudzību, izvērtēšanu un attiecīgā gadījumā pārbaudes veikšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi.
2. Dalībvalstis nodrošina, lai par darba inspekcijas jautājumiem atbildīgie dienesti vai kompetentās iestādes un, ja to paredz valsts tiesību akti valstspiederīgo darba ņēmēju gadījumā, organizācijas, kas pārstāv darba ņēmēju intereses, varētu piekļūt darbavietai un – ar darba ņēmēja piekrišanu – mājoklim.

25. pants

Sūdzību procedūras atvieglošana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai tiktu ieviesti efektīvi mehānismi, ar kuru palīdzību sezonas darbinieki varētu iesniegt sūdzības par saviem darba devējiem vai nu paši, vai ar to trešo personu starpniecību, kuras saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem ir likumīgi ieinteresētas nodrošināt šīs direktīvas ievērošanu, vai ar dalībvalsts kompetentās iestādes starpniecību, ja tā paredzēts valsts tiesību aktos.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka trešās personas, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem ir likumīgi ieinteresētas nodrošināt šīs direktīvas ievērošanu, vai nu sezonas darbinieka vārdā, vai atbalstot viņu, ar viņa piekrišanu var iesaistīties jebkurā administratīvā vai civiltiesiskā procedūrā, kas paredzēta, lai panāktu šīs direktīvas īstenošanu, izņemot procedūras un lēmumus attiecībā uz īstermiņa vīzām.

3. Dalībvalstis nodrošina, lai sezonas darbiniekiem tāpat kā citiem darba ņēmējiem, kas atrodas līdzīgā stāvoklī, būtu pieejami pasākumi, ar ko nodrošina aizsardzību pret atļaušanu vai citu nelabvēlīgu darba devēja rīcību, ko var īstenot, reaģējot uz sūdzību uzņemumā vai uz tiesas procesu, kura mērķis ir nodrošināt šīs direktīvas ievērošanu.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

26. pants

Statistikas dati

1. Dalībvalstis paziņo Komisijai statistikas datus par to, cik daudz atļauju sezonas darba veikšanai ir izdots pirmoreiz, un pēc iespējas to, cik daudz ir tādu trešo valstu valstspiederīgo, kuru atļaujas sezonas darba veikšanai ir pagarinātas, atjaunotas vai atsauktas. Minētos statistikas datus iedala pēc pilsonības un, cik vien iespējams, pēc atļaujas derīguma laikposma un tautsaimniecības nozares.

2. Šā panta 1. punktā minētie statistikas dati attiecas uz viena kalendārā gada pārskata periodiem, un tos iesniedz Komisijai sešu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām. Pirmais pārskata gads ir 2017. gads.

3. Šā panta 1. punktā minētos statistikas datus paziņo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 862/2007⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību, kā arī lai atceltu Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.).

27. pants

Ziņojumu sniegšana

Reizi trijos gados un pirmo reizi ne vēlāk kā 2019. gada 30. septembrī Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs un ierosina visus vajadzīgos grozījumus.

28. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības līdz 2016. gada 30. septembrim. Dalībvalstis tūlīt dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

29. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

30. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā, 2014. gada 26. februārī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
D. KOURKOULAS